

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України «Про внесення змін до Цивільного
кодексу України, спрямованих на розширення кола об'єктів цивільних
прав»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Безупинний та повсякденний розвиток новітніх інформаційних технологій обумовив появу нових об'єктів цивільних прав, якими є нематеріальними благами, що існують виключно у цифровій формі та покликані задовольняти ті чи інші інтереси учасників цивільних правовідносин. Сьогодні такими об'єктами визначені віртуальні активи, цифрові контенти, онлайнові облікові записи, гроші та цінні папери, що існують виключно у цифровій формі.

Здатність вказаних об'єктів цивільних прав задовольняти інтереси фізичних і юридичних осіб в умовах диджиталізації суспільних відносин та їх залучення до майнового обороту в цифровому середовищі розвитку економіки зумовлює потребу на законодавчому рівні визначити правову природу, юридичні засади функціонування правового режиму цих об'єктів та розробити ефективні правові механізми їх майнового обороту.

З огляду на те, що основним законодавчим актом в Україні, який регулює майнові і особисті немайнові відносини, що засновані на юридичній рівності, вільному волевиявленні, майновій самостійності їх учасників, є Цивільний кодекс України, законопроектом передбачено внести зміни у Книгу першу «Загальні положення» Розділ третій «Об'єкти цивільних прав» цього кодифікованого акта нашої держави.

Цей законопроект скерований на виконання зобов'язань України за Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, одним із яких є імплементація у національне законодавство існуючих актів інститутів ЄС відповідно до визначених в угоді напрямків.

2. Мета і завдання прийняття законопроекту

Метою Законопроекту є об'єктивно зумовлена необхідність розширити на рівні кодифікованого акта перелік об'єктів цивільних прав нематеріальними благами, які перебувають в обороті лише у цифровій формі, та щодо яких можуть виникати цивільні права та обов'язки, задля законодавчого визначення базових нормативних положень у формуванні правового регулювання їх цивільного обороту.

3. Загальна характеристика та основні положення законопроекту

Законопроектом передбачено внести зміни до Цивільного кодексу України, зокрема статті 115, 177, 179, яким визначено з поміж інших об'єктів цивільних прав цифрові речі, їх сутність як предмета цифрового середовища, який перебуває в обороті лише у цифровій формі, та щодо якого можуть виникати цивільні права та обов'язки, а також окреслено коло цифрових речей, якими є віртуальні активи, цифрові контенти, онлайніві облікові записи, гроші та цінні папери, що існують виключно у цифровій формі та поширено на цифрові речі правовий режим матеріальних речей, якщо інше не встановлено цим Кодексом, іншими законами або не впливає із сутності цифрової речі.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Нормативною базою, яка визначає поняття окремих видів цифрових речей є Закони України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», «Про віртуальні активи». Втім, жоден із вказаних законодавчих актів не визначає дане поняття.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття законопроекту не потребує додаткових фінансових витрат з Державного та місцевих бюджетів України.

6. Запобігання корупції

У проекті Закону немає правил і процедур, які містять ризики вчинення корупційних правопорушень.

7. Прогноз соціально-економічних, правових та інших наслідків прийняття акта

Прийняття відповідного закону сприятиме ефективному здійсненню та захисту прав на віртуальний актив, цифровий контент, онлайніві обліковий запис, гроші та цінні папери, що існують виключно у цифровій формі, а також визначенню чітких тенденцій до формування результативному ринку вказаних немайнових благ.

Народні депутати України

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: КАЛАУР ІВАН РОМАНОВИЧ

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000E1013C0055F14402

Дійсний до: 18.05.2022 23:59:59

Апарат Верховної Ради України

№ 427д9/1-2021/392067 від 15.12.2021

761659